

Laidiens: **01.02.2018., Nr. 23**
Oficiālās publikācijas Nr.: **2018/23.9**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 65

Rīgā 2018. gada 30. janvārī (prot. Nr. 6 18. §)

Dabas lieguma "Vecdaugava" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām"
13. panta otro daļu, 14. panta otro daļu un 17. panta otro daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. dabas lieguma "Vecdaugava" (turpmāk – dabas liegums) individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību;

1.2. dabas lieguma apzīmēšanai dabā lietojamās speciālās informatīvās zīmes paraugu, tās izveidošanas un lietošanas kārtību;

1.3. dabas liegumā esošos dabas pieminekļus – aizsargājamās kokus, kā arī aizsargājamo koku aizsardzības un izmantošanas kārtību.

2. Dabas liegums izveidots, lai aizsargātu Latvijas un Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamās biotopus un īpaši aizsargājamās sugas, tostarp Daugavas senajai deltai raksturīgas retas un izzūdošas augu sugas un augu sabiedrības, kā arī putnu sugas un to ligzdošanas vietas.

3. Dabas liegumā ir noteiktas šādas funkcionālās zonas:

3.1. dabas lieguma zona;

3.2. neitrālā zona.

4. Dabas lieguma platība ir 236 hektāri. Dabas lieguma funkcionālo zonu un sezonas lieguma shēma noteikta šo noteikumu 1. pielikumā.

5. Dabas lieguma robežas dabā apzīmē ar speciālu informatīvu zīmi. Speciālās informatīvās zīmes paraugs, tās izveidošanas un lietošanas kārtība noteikta šo noteikumu 2. pielikumā.

6. Dabas aizsardzības pārvalde nosaka ierobežotas pieejamības statusu informācijai par dabas liegumā esošo īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu atrašanās vietu, ja tās atklāšana var kaitēt dabas aizsardzībai. Šādu informāciju izplata tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju.

7. Dabas aizsardzības pārvaldes atļauja nav nepieciešama šajos noteikumos minētajām darbībām, kurām saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ietekmes uz vidi novērtējumu Valsts vides dienests izsniedz tehniskos noteikumus vai veic sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu. Ja šādu darbību rezultātā tiek mainīta zemes lietošanas kategorija, šajos noteikumos minētā Dabas aizsardzības pārvaldes atļauja zemes lietošanas kategorijas maiņai nav nepieciešama. Vērtējot šādas darbības, vienlaikus izvērtē zemes lietošanas kategorijas maiņas iespējamību.

8. Neitrālā zona izveidota, lai nodrošinātu valsts aizsargājamā kultūras pieminekļa "Daugavgrīvas klosteris" un tam piegulošās teritorijas ilgtspējīgu saimniecisko izmantošanu un attīstību.

II. Dabas lieguma zona

9. Dabas lieguma zona izveidota, lai nodrošinātu Eiropas Savienības nozīmes biotopu – piejūras zālāju, mitro zālāju periodiski izzūstošās augsnēs, vilkakūlas zālāju un smiltāju zālāju – aizsardzību, kā arī īpaši aizsargājamo sugu un to dzīvotņu saglabāšanu.

10. Dabas lieguma zonā aizliegts:

10.1. bojāt vai iznīcināt (arī uzarot, kultivējot, ieaudzējot mežu, mēslojot ar minerālmēsliem vai šķidrajiem kūtsmēsliem) palieņu pļavas un zālājus, izņemot gadījumu, ja tas nepieciešams īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai, saglabāšanai vai atjaunošanai un ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja;

10.2. izmantot citzemju sugas zālāju atjaunošanā un ieaudzēšanā;

10.3. lietot ķīmiskos augu aizsardzības līdzekļus;

10.4. audzēt ģenētiski modificētus kultūraugus;

10.5. veikt darbības, kas veicina augsnes eroziju;

10.6. pļaut palieņu pļavas un zālājus virzienā no malām uz centru. Nelīdzena reljefa apstākļos pļauj slejās virzienā no lauka atklātās malas (arī no pagalma, ceļa, atklāta grāvja, žoga, ūdenstilpes) uz krūmāju vai mežu;

10.7. bojāt vai iznīcināt niedrājus. Aizliegums neattiecas uz:

10.7.1. niedrāju apsaimniekošanu šo noteikumu 1. pielikumā norādītajā niedrāju apsaimniekošanas teritorijā;

10.7.2. ekosistēmu, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai, saglabāšanai vai atjaunošanai nepieciešamo pasākumu īstenošanu, kuru veikšanai ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja;

10.8. dedzināt sauso zāli un niedrāju platības. Aizliegums neattiecas uz ekosistēmu, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai, saglabāšanai vai atjaunošanai nepieciešamo pasākumu īstenošanu, kuru veikšanai ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja un par kuriem ir rakstiski informēta par ugunsdrošību un ugunsdzēsību atbildīgā institūcija;

10.9. ierīkot jaunas un paplašināt esošas ierobežotā platībā turētu lauksaimniecības dzīvnieku audzētavas un iežogotas platības to turēšanai nebrīvē, izņemot gadījumu, ja tas nepieciešams īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai, saglabāšanai vai atjaunošanai un ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja;

10.10. pārvietoties (arī apstāties un stāvēt) ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, tai skaitā automašīnām, traktortehniku, motocikliem, tricikliem, kvadricikliem, mopēdiem un sniega motocikliem, ārpus ceļiem, izņemot gadījumu, ja pārvietošanās ir saistīta ar šo teritoriju apsaimniekošanu, uzraudzību, valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu, ugunsapsardzību vai glābšanas un meklēšanas darbiem vai ja ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja zinātnisko pētījumu veikšanai;

10.11. rīkot autosacensības, motosacensības, rallijus, treniņbraucienus, kā arī ūdensmotosporta un ūdensslēpošanas sacensības un izmēģinājuma braucienus;

10.12. rīkot zirgu sacensības;

10.13. pieļaut suņu atrašanos brīvā dabā bez pavadas;

10.14. celt teltis, novietot dzīvojamās piekabe, pagaidu un saliekamās ēkas;

10.15. ierīkot jaunas un paplašināt esošas šo noteikumu 1. pielikumā norādītās publiski pieejamās atpūtas vietas, kas lielākas par 50 kvadrātmetriem;

10.16. kurināt ugunscurus ārpus speciāli ierīkotām vietām, kas nodrošina uguns tālāku neizplatīšanos;

10.17. izmantot makšķerēšanā svina atsvarus;

10.18. veikt darbības, kuru rezultātā tiek mainīta ūdenstilpes krasta līnija un gultne, izņemot darbības, kas:

10.18.1. nepieciešamas ūdenstilpei piegulošo teritoriju dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošanai;

10.18.2. nepieciešamas Rīgas pilsētas plūdu riska pārvaldības plāna īstenošanai;

10.18.3. minētas šo noteikumu 10.31. apakšpunktā un kuru veikšanai ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja;

10.19. būvēt hidrotehniskas būves un ierīkot meliorācijas sistēmas, veikt to pārbūvi, atjaunošanu un uzturēšanu (arī grāvju tīrīšanu un to krastu kopšanu), izņemot caurteku būvi un atjaunošanu, kas nepieciešamas ceļu uzturēšanas vajadzībām un lai novērstu teritoriju applūšanu ārpus dabas lieguma, kā arī ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju šādos gadījumos:

10.19.1. lai nodrošinātu Rīgas pilsētas plūdu riska pārvaldības plāna īstenošanu, kā arī ūdenstilpei piegulošo teritoriju hidroloģiskā režīma atjaunošanu;

10.19.2. lai nodrošinātu ekosistēmu, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu un īpaši aizsargājamo biotopu aizsardzībai, saglabāšanai vai atjaunošanai nepieciešamo pasākumu īstenošanu;

10.19.3. lai nodrošinātu hidroloģiskā režīma atjaunošanu un uzturēšanu ap valsts aizsargājamo kultūras pieminekli "Daugavgrīvas klosteris";

10.20. jaukt bebru *Castor fiber* aizsprostus, izņemot gadījumu, ja tas nepieciešams, lai novērstu:

10.20.1. infrastruktūras objektu bojājumus;

10.20.2. negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamiem biotopiem vai īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm;

10.20.3. negatīvu ietekmi uz dabas liegumam blakus esošām teritorijām;

10.20.4. atpūtas kuģu un laivu ceļu aizšķērsojumus;

10.21. pārvietoties pa ūdenstilpi ar peldošiem līdzekļiem, kuru iekšdedzes dzinēja vai elektromotora jauda pārsniedz 3,7 kW. Aizliegums neattiecas uz:

10.21.1. pārvietošanos pa šo noteikumu 1. pielikumā norādīto atpūtas kuģu un laivu ceļu "A";

10.21.2. pārvietošanos pa šo noteikumu 1. pielikumā norādīto laivu ceļu "B" un "C" no Vecdaugavas austrumu krasta pa īsāko ceļu līdz laivu ceļam "A", nepārsniedzot ātrumu 5 km/h;

10.21.3. cilvēku glābšanas un meklēšanas darbu veikšanu;

10.21.4. valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un pilnvaroto personu pārvietošanos, pildot dienesta pienākumus;

10.22. pārvietoties pa ūdenstilpi ar ūdens motocikliem;

10.23. ūdenstilpē izvietot peldošas ēkas un būvēt ēkas uz pāļiem;

10.24. piesārņot ūdenstilpi vai augsni ar neattīrītiem ražošanas, sadzīves vai komunālajiem notekūdeņiem;

10.25. iegūt derīgos izrakteņus;

10.26. cirst kokus (izņemot bīstamos kokus – kokus, kas apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus), kuru caurmērs 1,3 metru augstumā virs koku sakņu kakla pārsniedz:

10.26.1. ozoliem – 40 centimetru;

10.26.2. liepām un melnalkšņiem – 30 centimetru;

10.26.3. citu sugu kokiem – 50 centimetru;

10.27. cirst dobumainus kokus, izņemot bīstamos kokus;

10.28. ainaviski vērtīgās teritorijās, ja tādas noteiktas vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā, veikt darbības, kas būtiski pārveido ainavu un tās elementus, izmaina kultūrvēsturiskās vides īpatnības un raksturīgos ainavu elementus vai samazina bioloģisko daudzveidību un ainavas ekoloģisko kvalitāti;

10.29. veikt būvniecību vai ierīkot stādījumus, kas var aizsegt skatu no šo noteikumu 1. pielikumā norādītajām saglabājamām skatu perspektīvām uz ainavai raksturīgajiem elementiem un vērtībām;

10.30. veikt darbības, kuru rezultātā tiek mainīta meža, krūmāja, purva vai lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas kategorija, izņemot dabiski apmežojušās vai dabiski applūdušās zemes lietošanas kategorijas maiņu uz dabā konstatēto zemes lietošanas kategoriju, kā arī darbības ar Dabas aizsardzības pārvaldes rakstisku atļauju šādos gadījumos:

10.30.1. īpaši aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu atjaunošanai, aizsardzībai un saglabāšanai;

10.30.2. publiski pieejamu dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektu (piemēram, takas, maršruti, skatu torņi, informācijas stendi, norādes zīmes, stāvlaukumi, informācijas centri) ierīkošanai;

10.30.3. inženierbūvju, tai skaitā ceļu, atjaunošanai un pārbūvei, ja tiek mainīts trases platums un novietojums;

10.31. ierīkot un paplašināt ūdens transportlīdzekļu ielaišanas vietas, bāzes un piestātnes, izņemot šo noteikumu 1. pielikumā norādītās airu laivu, laivu ar motora jaudu līdz 3,7 kW un motorlaivu ielaišanas vietas un piestātņi, ja ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja.

11. Dabas lieguma zonā bez Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas aizliegts:

11.1. ierīkot laipas;

11.2. veikt darbības, kas izraisa vai var izraisīt pazemes ūdeņu, gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu līmeņu maiņu. Aizliegums neattiecas uz šo noteikumu 10.20. apakšpunktā minēto gadījumu;

11.3. ierīkot publiski pieejamus dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektus;

11.4. veikt inženierbūvju, tai skaitā ceļu, atjaunošanu un pārbūvi, ja tiek mainīts trases platums un novietojums;

11.5. rīkot publiskus pasākumus un nometnes, sporta, piedzīvojumu un citu veidu sacensības brīvā dabā;

11.6. rīkot brīvā dabā Nacionālo bruņoto spēku, civilās aizsardzības un zemessargu mācības.

12. Dabas lieguma zonā zemes vienību sadalīšana atļauta tikai tad, ja katras atsevišķās zemes vienības platība pēc sadalīšanas nav mazāka par 10 hektāriem. Šis nosacījums neattiecas uz zemes vienībām, kas tiek atdalītas publiski pieejamu dabas tūrisma un izziņas infrastruktūras objektu būvniecībai, kā arī inženierbūvju atjaunošanai un uzturēšanai.

III. Sezonas liegums

13. Lai nodrošinātu netraucētu ūdensputnu ligzdošanu, dabas lieguma zonā no 15. marta līdz 1. jūlijam noteikts sezonas liegums.

14. Sezonas lieguma robežu shēma noteikta šo noteikumu 1. pielikumā.

15. Sezonas lieguma robežas dabā apzīmē ar speciālu informatīvu zīmi. Speciālās informatīvās zīmes paraugs, tās izveidošanas un lietošanas kārtība noteikta šo noteikumu 2. pielikumā.

16. Dabas aizsardzības pārvalde dabas lieguma zonā var noteikt papildu sezonas liegumu, ņemot vērā jaunāko informāciju par īpaši aizsargājamu ūdensputnu ligzdošanas vietām. Dabas aizsardzības pārvalde lēmumu paziņo, publicējot to oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", Dabas aizsardzības pārvaldes tīmekļvietnē, kā arī pašvaldības informatīvajā izdevumā vai tīmekļvietnē.

17. Sezonas lieguma teritorijā ir spēkā dabas lieguma zonā noteiktie ierobežojumi.

18. Sezonas lieguma teritorijā no 15. marta līdz 1. jūlijam aizliegts:

18.1. pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, tai skaitā automašīnām, traktortehniku, motocikliem, tricikliem, kvadricikliem, mopēdiem un sniega motocikliem, izņemot gadījumu, ja pārvietošanās ir saistīta ar šīs teritorijas apsaimniekošanu, uzraudzību, valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu vai glābšanas un meklēšanas darbiem vai ja ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja zinātnisko pētījumu veikšanai;

18.2. pārvietoties ar visu veidu ūdens transportlīdzekļiem, izņemot gadījumu, ja pārvietošanās ir saistīta ar šīs teritorijas apsaimniekošanu, uzraudzību, valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu vai glābšanas un meklēšanas darbiem vai ja ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja zinātnisko pētījumu veikšanai. Šajā gadījumā atļauts pārvietoties, nepārsniedzot ātrumu 5 km/h;

18.3. uzturēties cilvēkiem, izņemot gadījumu, ja tas ir saistīts ar šīs teritorijas apsaimniekošanu, uzraudzību, valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu vai glābšanas un meklēšanas darbiem vai ja ir saņemta Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja zinātnisko pētījumu veikšanai.